

comentaris literaris

per Josep Palomero i José Miguel Segura

EL GRAN DÍA DE LA SENYORETA PETTIGREW

de Winifred Wayson

Traducció: Maria Rossich

Editorial: Viena

Barcelona, 2018 | Pàgines 240

El gran día de la senyoreta Pettigrew va ser la tercera novel·la de Winifred Watson. Encara que l'original va costar d'acceptar, es va publicar en 1937 i a Gran Bretanya va obtenir un gran èxit. L'esclat de la Segona Guerra Mundial va frustrar el projecte de portar-la al cine. En 2001 es va adaptar per a la BBC 4 i en 2008 es va fer per fi la pel·lícula.

La protagonista, la senyoreta Pettigrew, procedeix d'un ambient d'estretors i restriccions morals. Necessita un treball i, per error, l'agència l'envia a casa de Delysia, una cantant de cabaret que porta una vida esvalotada. Els seus principis xoquen amb la vida bohèmia de la cantant i les seues amistats perilloses. Però quan coneix eixe altre món, descobreix trets d'ella mateixa prou sorprenents. Els millors diàlegs els té amb els hòmens, especialment quan ha pres una copeta de sobres. Delysia i la senyoreta Pettigrew representen dos mons contraposats, i veure com ella s'adapta a eixe ambient british d'excessos crea moments risibles, concebuts per a alegrar el lector amb un estil àgil i amb un registre pràcticament col·loquial i humorístic propi del període d'entreguerres. **JP**

ESTUDIOS DE FILOLOGÍA ESPAÑOLA. UNA SELECCIÓN

de Manuela Casanova i Santiago Fortuño (eds.)

Manuela Casanova i Santiago Fortuño, tots dos docents de la Universitat Jaume I de Castelló, realitzen en aquest volum una més que meritòria tasca d'edició d'alguns textos en què el professor Germà Colón Domènech mostra un quefer que al llarg del temps ha resultat tan documentat com erudit, però sobretot tan equànime com incomprès—si no silenciada directament enfront d'altres figures acadèmiques—per la naturalitat amb què es poden—i es deuen—conrear i conèixer les dues llengües oficials de la nostra comunitat, dos idiomes que—com diu el títol d'una obra cabdal del professor Germà Colón—es vulgui o no a les instàncies polítiques han estat sempre, són i seguiran estant juntes i en contrast i que mereixen moltíssim més respecte del que han vingut tenint des dels temps d'aquella tan absurda com aferrissada i interessada «batalla de València» amb què es va voler adornar la nostra ja de per si bastant repussada transició democràtica.

La selecció d'estudis de filologia espanyola editada pels professors Ávalos i Fortuño ve a fer una mica de justícia, amb un resultat més que notable, sobre la quantitat i qualitat, els límits i la profunditat de la inabastable i impagable tasca

Editorial: Universitat Jaume I - Universitat Basel

Castelló, 2017

Pàgines 899

de Germà Colón en l'àmbit de la filologia romànica en general i de la hispànica en particular. El volum s'estructura en tres parts clarament diferents que recullen, en primer lloc, uns quaranta treballs d'extensió variable al voltant de qüestions lexicogràfiques de l'espanyol amb especial atenció al adstrat català del mateix; set treballs en segon lloc al voltant de la figura de Nebrija, cabdal en la història moderna de la llengua espanyola, i sis aportacions en tercer lloc més de caràcter literari, encara que en el professor Germà Domènech la literatura sempre ha estat una recolzament testimonial dels fenòmens lingüístics estudiats en cada moment més que una altra cosa.

En el seu conjunt aquest magnífic volum fa veure al lector atent als naturals—inevitables—i constants intercanvis i contagis—en un sentit i en l'altre, és clar—entre les llengües que—com en el cas del català i del espanyol—són i han estat sempre veïnes i com certes instàncies polítiques han mantingut el seu interès en l'enfrontament i la disputa—noms de llengües embolicats en banderes al seu torn embolicades en ideologies i interessos espuris, el caràcter inevitablement dialectològic de qualsevol idioma, etc.—obviant la gegantina tasca i el permanent rigor investigador de savis com el nostre Germà Colón, esmorteïnt de pas i miserablement el calat sociocultural que hauria de tenir. **JMSR**

UNA EDUCACIÓ

de Tara Westover

Traducció: Anna Torcal i Salvador Company

Editorial: Més Llibres

Barcelona, 2018

Pàgines 427

La autora ha manifestat que la seua infància va ser traumàtica, víctima d'abusos per part d'un dels germans. Per l'educació que va rebre—sense estar escolaritzada, instruïda tan sols en l'àmbit familiar—, es

podria esperar que Westover renegara en aquesta novel·la d'eixa època de la seua vida, marcada per unes relacions familiars dures i severes. En canvi, sorprèn pel seu respecte cap a la família i la religió. No demonitza el mormonisme, sinó que exposa la seua relació amb la religió sense odi ni venjança. L'autora ha reconstruït el seu passat a partir de testimonis de familiars i dels seus diaris personals, explica com ha superat la pressió familiar i com ha arribat a la conclusió que les seues idees i conviccions valen tant com les dels altres.

A pesar d'aquests condicionants, Westover conta com gràcies a la seua força de voluntat ha arribat a doctorar-se en Història per la Universitat de Cambridge, a pesar d'haver viscut aïllada de la societat durant setze anys, atrapada per la secta religiosa que era la seua família. El missatge principal que es destaca en esta obra és principalment el valor d'aquest esforç personal. **JP**

destacamos...

Fragmentos de la infancia, ejercicios de (des)memoria

Mucho se ha hablado en el último lustro de un segundo «boom» latinoamericano en España y el mundo. Ciertamente, existe una generación de escritores al otro lado del Atlántico, nacidos entre finales de la década de los 60 y principios de los 80 del pasado siglo, que poseen una voz y un pulso narrativo extraordinario. Para mí, la escritura de muchos de ellos está a un nivel superior en cuanto a tono y ambición literaria que el demostrado por algunos narradores españoles hoy.

Eso no quita para que hayan excepciones, claro está, pues el riesgo y osadía de autores como Rubén Martín Giráldez o Luis Rodríguez, por citar dos ejemplos, no deja de sorprenderme. Sin embargo, estoy enamorado, y no siento vergüenza al confesarlo, de la literatura hispanoamericana o latinoamericana, como prefieren llamarlo. Nombres como los de Eduardo Halfon, Samanta Schweblin, Yuri Herrera, Valeria Luiselli,

Alia Trabucco, Mariana Enríquez, Sergio Chejfec o Selva Almada, entre muchos otros, son actualmente la *crème de la crème* de las letras en castellano. Insisto, es mi opinión personal.

Muchos de los nombres ya citados han ido apareciendo en un listado que, con los años, se ha convertido en una especie de oráculo o, más bien, una guía sobre el presente y futuro de la escritura en español. Me refiero a **Bogotá39**, que en cada edición selecciona a 39 de los mejores escritores de ficción menores de 40 años de América Latina. En el último listado encontramos el nombre del chileno Gonzalo Eltesch, afincado en Barcelona, y que acaba de publicar en **Pepitas de Calabaza** la que es su ópera prima, *Colección particular*.

Sin ser un devoto de este tipo de listados y selecciones, si diré, en su favor, que hasta la fecha Bogotá39 ha sabido reconocer a un amplio grupo de narradores únicos, lo cual me lleva a pensar que El-

tesch tiene mucho que decir. Tras la lectura de su primera obra, confirmo mis sospechas, pues veo en lo que me cuenta, o más bien, en cómo presenta su historia, un signo revelador.

Colección particular es una serie de estampas, fragmentos, postales... en las que Eltesch realiza un juego metaliterario y autoficcional intentando disfrazarlo de una novela de no ficción. Me explico. A través de esos retazos, que escribe y comparte con nosotros, el autor chileno pretende ofrecernos un recorrido, desde su presente y perspectiva «madura», por su infancia y adolescencia. No obstante, en ese ejercicio de recuperar la memoria se produce, irremediabilmente, uno intencionado de desmemoria, confundiendo al lector hasta el punto de no saber si lo narrado es o ha sido real. Aunque, ¿qué es real y qué no? Eltesch impregna sus textos de una nostalgia profunda, de dudas y de incertidumbres, pues de forma subrepticia se pregunta cómo hubiera sido su vida si sus padres hubieran sido distintos, si él hubiera sido distinto o si su país hubiera sido distinto. Un planteamiento original y fresco, una escritura fluida. ¿Qué más se puede pedir? **≡**

Eric Gras

COLECCIÓN PARTICULAR

de Gonzalo Eltesch

Editorial: Pepitas de Calabaza

Logroño, 2018

Páginas 128

Narrativa contemporánea